

Besluit van de gezamenlijke vergadering van synoden 17 mei 2002 te Lunteren inzake de notitie "Humanitaire Interventie"

De gezamenlijke vergadering van de (generale) synoden van de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden, in vergadering bijeen op 16-18 mei 2002 te Lunteren

heeft kennis genomen van:

1. De notitie 'Samen op Weg-kerken over 'humanitaire interventie';
2. De brochure 'Humanitaire Interventie. Over rol en functie van de krijgsmacht';
3. Een concept handreiking 'Humanitaire Interventie' t.b.v. het gesprek in de gemeente.

overweegt:

1. De kerk bevordert op grond van haar belijden de meningsvorming in de gemeenten over maatschappelijke vraagstukken, plaatselijk en wereldwijd (Ordinantie 1.4.2);
2. Met het oog op de vernieuwing van het leven in cultuur, maatschappij en staat kan de kerk zich uitspreken over maatschappelijke vraagstukken (Ordinantie 1.4.3);
3. Het belang van de verdere ontwikkeling van de internationale rechtsorde;
4. Het belang van de pastorale begeleiding van uitgezonden militairen en hun 'thuisfront'.

besluit:

Inzake de verdere ontwikkeling van de internationale rechtsorde:

1. Steun uit te spreken voor het advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken en de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken inzake het opstellen van een internationaal toetsingskader en de ontwikkeling van een nieuwe rechtsgrondslag in VN-verband voor militair optreden ingeval van massale schendingen van mensenrechten;
2. Het Triomoderamen op te dragen de Wereldraad van Kerken over dit standpunt te informeren in reactie op hun studiedocument;
3. De Generale Raad voor Missionair en Diaconaal werk en Oecumenische relaties en de Generale Raad voor Kerkopbouw, Theologie en Opleiding opdracht te geven een onderzoek in te stellen naar de noodzaak van verdere studie over de ontwikkelingen in de 'leer van de rechtvaardige oorlog', waarbij ook overleg kan zijn met de Wereldraad van Kerken en partnerkerken in verschillende delen van de wereld en migrantenkerken hier te lande. Hierbij dient aandacht geschonken te worden aan conflictpreventie en geweldloze vormen van conflictoplossing.

Inzake de normatieve grondslag van de krijgsmacht:

1. Het triomoderamen op te dragen aan het Ministerie van Defensie voor te stellen dat de kennis van zaken die in de Nederlandse kerken beschikbaar is inzake conflictgebieden in de wereld, ten goede komt aan de opleiding van militairen (vóór hun uitzending);
2. Voor de gemeenten de brochure "Humanitaire Interventie, over rol en functie van de krijgsmacht" beschikbaar te hebben. In deze brochure wordt bijzondere aandacht gevraagd voor de verschuiving in de normatieve grondslag van de krijgsmacht. De gemeenten worden aangemoedigd zich te bezinnen op de nieuwe rol en functie van defensie en de krijgsmacht in onze eigen en in de internationale samenleving;
3. Over de normatieve grondslag van de krijgsmacht in overleg te treden met oecumenische partners elders;

Inzake de pastorale begeleiding van uitgezonden militairen:

1. De gemeenten te vragen om aan uitgezonden militairen en hun dierbaren aandacht te besteden in de voorbeden tijdens de eredienst, alsmede uit te zenden militairen (in de gemeente), thuisblijvers en de weer teruggekeerde militairen pastoraal bij te staan;
2. De beleidsgroep Kerk en Krijgsmacht (KTO) en het IKV te vragen om te onderzoeken of een geactualiseerde versie van de in 1994 verschenen brochure 'De Geur van Oorlog', noodzakelijk is.

Algemeen:

1. Het synodebesluit en de achterliggende notitie openbaar te maken, o.a. via de SoW website, met inbegrip van een tekst voor de Engelstalige website;
2. Het Platform Defensiebeleid en de IKV/Pax Christi werkgroep die "Humanitaire Interventie, over rol en functie van de krijgsmacht" heeft samengesteld, te bedanken voor het verrichte werk.